

4. Obraz literatury chrześcijańskiej na podstawie "De viris illustribus" Gennadiusza.

B. Prace magisterskie:

1. Licynian z Kartaginy i jego listy /przekład, komentarz/.
2. Pojęcie herezji w "De haeresibus" Izydora z Sewilli /przekład, komentarz/.
3. Dzieje chrześcijaństwa w Kronice Izydora z Sewilli /przekład, komentarz/.
4. Opis Ziemi świętej w dziele Diakona Teodozjusza "De situ Terrae Sanctae" /przekład, komentarz/.

IX. SEMINARIUM DUCHOWNE WE WŁOCŁAWKU

Ks.bp dr Roman Andrzejewski

1. Walka o sprawiedliwość społeczną w "De Nabuthe" św. Ambrozego /J.Babacz/.
2. Nauka o wstrzeźliwości w traktacie "De continentia" św. Augustyna /K.Bi-dziński/.

2. ZAPOWIEDZI WYDAWNICZE

I. Institut Wydawniczy "Pax":

A. W druku:

ks. Marian Michalski, Antologia literatury patrystycznej, T.II;
Nemezjusz z Emezy, O naturze człowieka. Przeł. A.Kempfi;
Augustyn św., Wyznania. Przeł. Z.Kubiak, wyd.II.

B. Przekłady złożone w redakcji:

Klemens Aleksandryjski, Stromata. Przeł. J.Pliszczyńska
/planowane wydanie r. 1982-1983/;

Atanazy Wielki, Żywot Antoniego Pustelnika. Przeł. Z.Brzos-
towska /planowane wydanie r.1983/;

Atenagoras z Aten, Prośba za chrześcijanami. Przeł.S.Kalin-
kowski /planowane wydanie r.1983/;

Boecjusz, Wybór traktatów teologicznych /Księga o "hebdoma-
dach"; Księga przeciw Eutychesowi i Nestoriuszowi /O dwu naturach
w Chrystusie/; O wierze katolickiej; Czy /imiona/ "Ojciec", "Syn"
i "Duch Święty" mogą być orzekane o Bóstwie substancjalnie/.

Przeł. J.Gułkowski /planowane wydanie r.1984/;

Filon z Aleksandrii, Pisma wybrane /O cnotach; O stworzeniu
świata; O Dekalogu; Alegorie praw/. Przeł. Leon Joachimowicz
/planowane wydanie r.1984/.

C. Przekłady zamówione u tłumaczy:

Augustyn św., Wybór listów;

Beda Wielebny, Historia kościelna narodu angielskiego;

Euzebiusz z Cezarei, Historia kościelna;

Ewagriusz Scholastyk, Historia Kościoła;

Grzegorz z Tours, Historia Franków;

Laktancjusz, Pisma wybrane;

Teodoret z Cyru, Listy;

Hugo Rahner, Kościół a państwo we wczesnym chrześcijaństwie
/Wybór tekstów i dokumentów poprzedzony wstępami/.

II. Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego KUL :

A. W druku:

Filarska B., Początki architektury chrześcijańskiej -
ok. 300 stron.

Celem pracy, jak zaznacza we Wstępie autorka, jest ukazanie aktualnego stanu badań nad kształtowaniem się różnych form architektury chrześcijańskiej na obszarze cesarstwa rzymskiego od początku aż do momentu, kiedy dalszy rozwój zaczyna być determinowany ostatecznym podziałem cesarstwa na część wschodnią i zachodnią /395/. Autorka próbuje ponadto uwidocznic etapy własnego, autonomicznego niejako rozwoju budownictwa kościelnego i jego główne uwarunkowania wynikające z podwójnej inspiracji budowlanej, bądź z cesarskiego mecenatu, bądź z inicjatywy czynników kościelnych.

Całość rozprawy podzielona jest na 5 części, które znowu dzielą się na rozdziały. W części I pt. "Miejsca zebrań liturgicznych" omówiona jest problematyka tzw. "domus ecclesiae", ukazana na tle krystalizującej się struktury organizacyjnej Kościoła III wieku. W części II pt. "Formowanie się monumentalnej architektury kościelnej" wypuklone jest znaczenie, jakie dla dalszego rozwoju architektury kościelnej miały pierwsze kościoły wznoszone bezpośrednio po ustaniu prześladowań, a przed budowlaną działalnością Konstantyna. W części III pt. "Architektura chrześcijańska okresu dynastii Konstantyńskiej" omówione są zarówno fundacje Konstantyna i jego rodziny, jak i równoległe fundacje biskupie. W części IV pt. "Rozwój architektury chrześcijańskiej w okresie dynastii Walentyniańskiej" autorka próbuje ukazać budowle kościelne w ich specyfice lokalnej okresu Walentyniańskiego. I wreszcie część V pt. "Charakterystyka architektury kościelnej IV w." stanowi podsumowanie badań oraz propozycje

interpretacji omówionych budowli w aspekcie struktury architektonicznej i funkcjonalnej. Rozprawa bogato ilustrowana /286 ilustracji/ zawiera ponadto: zestaw źródeł patrystycznych, słownik terminów specjalnych, indeksy miejscowości i osób oraz bogatą bibliografię. Praca podjęta w ramach badań inspirowanych przez Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL dedykowana jest przez autorkę pamięci zmarłej prof. Leokadii Małunowiczównie.

B. ----- Złożone w redakcji:

Filarska B., Początki sztuki chrześcijańskiej, 350 s.mps.

Również w tej rozprawie, będącej bardziej podręcznikiem niż monografią, autorka chce przede wszystkim ukazać stan badań nad początkami architektury chrześcijańskiej. Praca składa się z dwóch zasadniczych części: w I, zatytułowanej "Sztuka sepulkralna", widnieją rozdziały: zarys problematyki, malarstwo katakumb rzymskich, malarstwo cmentarzy podziemnych i naziemnych poza Rzymem, dekoracje mozaikowe grobów i mauzoleów, reliefy sarkofagowe; w II zaś, zatytułowanej "Dekoracje wnętrza budowli sakralnych", rozdziały: pierwsze kościoły, przegląd i próba charakterystyki dekoracji wnętrza kościołów, baptysteria i ich dekoracje. Całość również bogato ilustrowana /278 fotografii/ posiada ponadto zestaw źródeł patrystycznych, spis ilustracji, indeks rzeczowy i wykaz bibliografii polskiej okresu powojennego.

III. ----- Wydawnictwo Niepokalanowskie:

A. ----- W druku:

Beatam me dicent. Teksty o Matce Bożej.

- t.I : Ojcowie Kościoła greccy i syryjscy /Justyn, Ireneusz, Orygenes, Efrem, Bazyli W., Jan Chryzostom, Cyryl Jerozolimski, Cyryl Aleksandryjski, Proklus, Romanos, Sofroniusz, Andrzej z Krety, German, Jan z Eubei, Jan Damasceński, Akatistos/, tłum. ks. W.Kania, s.287, nakład 5000 egz.
- t.II: Ojcowie Kościoła łacińscy /Tertulian, Hipolit Rzymski, Hilary z Poitiers, Zenon z Werony, Ambroży, Maksym z Turynu, Hieronim, Augustyn, Jan Kasjan, Piotr Chryzolog, Leon W., Fulgencjusz, Grzegorz W., Ildefons z Toledo, Beda Czczogodny/, tłum. ks. W.Kania i ks.W.Eborowicz, s.210.

3. NAD CZYM PRACUJĄ

1. O. dr. A.Bober - przygotowuje do druku w Wydawnictwie Towarzystwa Naukowego KUL II tom /Hiszpania, Anglia, Irlandia, Gallia/ zapowiedzianej przez siebie /"Vox Patrum" 1/1981/103-105/ antologii pt."Millenium. Pierwsze tysiąclecie chrześcijaństwa w świetle tekstów źródłowych".
2. Ks. dr B.Częsz - przygotowuje rozprawę pt. "Duch Święty w eschatologicznej tajemnicy Kościoła wg Ireneusza i Cypriana". Do druku natomiast złożył:
 - a/ "Rola miłosierdzia Bożego w życiu św. Augustyna na podstawie jego wyznań" w: "Posłanie miłosierdzia Bożego" /zbiór artykułów wyd. przez SS.Opatrzności Bożej w Gorzowie Wielkopolskim/,
 - b/ "Historiograficzny aspekt nauczania Laktancjusza", Studia Poznańskie.
3. Mgr J.Naumowicz - tłumaczy "Reguły moralne" św. Bazylego.

4. Ks.dr Sz.Pieszczoch - złożył do druku w "Studia Gnesnensia" 5/1980-81/ obszernie materiały dotyczące chrystologii patrystycznej /Chrystologia zachodnia II-IV w.; Nad chrystologią pelagian; Chrystologia Komentarza Pelagiusza do XII Listów św. Pawła Apostoła/.
5. Ks. dr E.Staniek - koncentruje swe zainteresowania na teologii Pelagiusza i Ambrozjastra, opracowując aktualnie usprawiedliwiający charakter wiary według ich komentarzy do Listów św. Pawła. Współpracuje ponadto i gromadzi materiały /Ojcowie zachodni V w./ do III tomu "Antologii patrystycznej" ks. M.Michalskiego.
6. Ks. dr hab. M.Starowieyski - złożył do druku artykuł pt. "Tytuł 'Theotokos' w świadectwach przedefeskich" w: "Księga pamiątkowa wydana z okazji 600-lecia Obrazu Jasnogórskiego", ATK. Ponadto przygotowuje do druku w "Gościu Niedzielnym" cotygodniowe odcinki "Panoramy patrystycznej" w oparciu o P.P.Verbrakena OSB, Les Pères de l'Église. Panorama patristique, Paris 1970.
7. Ks. dr F.Szulc /adiunkt przy Katedrze Dogmatyki KUL/ - od kilku lat koncentruje swe zainteresowania na teologii judeochrześcijańskiej. W najbliższych tygodniach pojawi się na półkach księgarskich jego książka pt. "Struktura teologii judeochrześcijańskiej. Studium metodologiczne w świetle badań Jean Daniélou" wydana w Redakcji Wydawnictw KUL. Jest to zmieniona wersja jego rozprawy doktorskiej, pisanej pod kierunkiem ks.prof. Cz.Bartnika. Autor, biorąc za punkt wyjścia całokształt dorobku J.Daniélou, stara się odtworzyć strukturę metodologiczną pierwszej teologii chrześcijańskiej oraz ukazać jej semicki charakter. Praca zawiera rys historyczny całej problematyki, szczegółowe omówienie osiągnięć J.Daniélou oraz źródłową i metodologiczną weryfikację

jego koncepcji wykorzystując przy tym bardzo obszerną literaturę przedmiotu. Ukazująca się publikacja zdaje się być pierwszą w ogóle pracą podejmującą tak wszechstronną charakterystykę metodologiczną teologii judeochrześcijańskiej.

8. Ks.bp W.Urban - opracowuje zainteresowania patrystyczne prepozyta Gotarda Schaffgotscha z XVII w.

/Informacje powyższe są uzupełnieniem danych zawartych w poprzednim zeszycie "Vox Patrum" 1/1981/103-110/.

Ostatnia wkładka Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL, oddana do druku pod koniec ubiegłego roku do 4 zeszytu XXIX tomu Roczników Teologiczno-Kanonicznych, zawiera następujące artykuły: A.Bober SJ, Braulio, biskup Saragossy /+651/; M.Kaczmarkowski, Język i styl św. Benedykta; ks. S.Longosz, Życie rodzinne w nauce św. Jana Chryzostoma; A.Malinowski, Religijna postawa męczenników w procesach antychrześcijańskich; Ryszarda Potręć, Analiza treści i kompozycji malowideł Mauzoleum Exodu z nekropoli el-Bagawat w Egipcie /IV w./.